

Ledelsessekretariatet

Rådhuset

1599 København V

10. februar 2014

Kontaktperson

Fejl! Ukendt betegnelse for dokumentegenskab.

Tlf. dir.: **Fejl! Ukendt betegnelse for dokumentegenskab.**

E-mail: **Fejl! Ukendt betegnelse for dokumentegenskab.**

DUF - Høringssvar vedr. Folkeskolereform – faglig udmøntning

Først og fremmet tak for et godt og gennearbejdet udspil. Vi vil gerne rose Borgerrepræsentationen for at lægge vægt på, at Borgerrepræsentationens mål med den åbne skole ikke blot er at styrke børnenes faglige resultater, men også udvikle børnenes sociale og personlige kompetencer. Vi har en masse medlemsorganisationer, som glæder sig til at byde ind med aktiviteter, der netop kan kombinere personlig, social og faglig udvikling.

Bemærkninger

- De folkeoplysende foreninger får med skolereformen mulighed for at blive en del af mange tusinder børns skoledag. Vi vil fra DUF – Dansk Ungdoms Fællesråds side gerne gøre opmærksom på, at dette også gælder foreninger med et politisk og religiøst grundlag. Disse typer foreninger har

meget at byde ind med til samarbejdet, det er derfor vigtigt for DUF, at disse ikke udelukkes på grund af holdningsforskrækkelse.

- Vi mener, at kommunen bør sikre, at der oprettes strukturer, hvor en dialog mellem skolerne og det lokale foreningsliv, kan finde sted. Vi tror på, at det er vigtigt at få lavet en struktur/nogle modeller for samarbejdet, så foreningerne og skolerne ved, hvilke rammer de har at arbejde indenfor. Vi mærker en stor velvilje blandt vores medlemsorganisationer til at samarbejde, men vi fornemmer også, at både foreninger og skoler skal finde deres ben i de nye samarbejder.
- Vi vil gerne rose Københavns Kommune for at anbefale at skolerne udbyder to pladser i skolebestyrelsen til repræsentanter fra fx foreningslivet. Disse repræsentanter kan være et vigtigt bindeled mellem de lokale foreninger og skolen. Samarbejdet og dialogen mellem foreningsliv samt skoler er ikke sikret herved, men det er et godt supplement.
- Hvordan vil Københavns Kommune håndtere løn i forhold til den åbne skole? I vores del af de frivillige foreningslivet, har vi meget få lønnede medarbejdere. Men vi hører fra flere skoler og fra idrætten, at man overvejer, at lønne de frivillige der fx tager et forløb i idræt. Hvem skal betale denne løn? Hvordan administreres det? Skal lønnen være den samme over hele kommunen - er der fx tale om en fast timeløn?
- I forhold til lektiecafeer, så minder DUF om, at udover Dansk Flygtningehjælp, så har også Ungdommens Røde Kors og Red Barnet Ungdom sådanne initiativer efter skole for børn og unge i København. Disse organisationer kan med fordel kontaktes for yderligere samarbejde i forhold til lektiecafeer i fremtiden.

DUF ser frem til samarbejdet mellem de Københavnske skoler og foreninger og står naturligvis til rådighed, hvis der er yderligere spørgsmål til høringsvaret.

Med venlig hilsen

Fejl! Ukendt betegnelse for dokumentegenskab.

Fejl! Ukendt betegnelse for dokumentegenskab.

Indsendt af: Mia Bjørnø , Handicaprådet (1592)

Dato: 22.01.14

Til Børne- og Ungdomsforvaltningen

Høringssvar om folkeskolereformens faglige udmøntning

Handicaprådet takker for det tilsendte materiale om folkeskolereformens faglige udmøntning.

Folkeskolereformen er ikke den eneste store forandring, som folkeskolen skal implementere. Det er vedtaget, at man i folkeskolen skal arbejde mod øget inklusion af elever med særlige behov, hvor folkeskolen skal rumme elever med en større spændvidde i deres behov for støtte. Handicaprådet mener, det er særdeles vigtigt, at folkeskolereformens faglige udmøntning tænkes sammen med dette sideløbende projekt.

Handicaprådet vil gerne opfordre til, at det specificeres, hvordan den kulturændring, der ønskes i folkeskolen, også inddrager og understøtter børn med særlige behov og ønsket om øget inklusion. Det drejer sig i særligt om følgende temaer:

Faste rammer i den åbne skole

”Den åbne skole” bygger på gode intentioner om, at variation skaber større motivation og grundlag for øget læring hos eleverne. Handicaprådet mener dog, at det bør fremgå, hvordan en skole med flydende læringsformer og – arenaer, kan rumme elever med udtalt behov for struktur og regelmæssighed, som det gælder for børn med diagnoser såsom autisme og ADHD. Det er særligt denne målgruppe der i højere grad skal rummes i almen skolen fremover.

Handicaprådet finder særligt afsnittet omkring skoledagens opbygning i bilag 1 bekymrende. Her nævnes det, at pauser skal nytænkes, således, at der kan være dage uden pauser og dage med mange pauser. Der henvises til, at dette er med hensyn til, at reformen tager udgangspunkt i færre pauser pr. dag end den traditionelle model.

Handicaprådet gør opmærksom på, at erfaringerne fra inklusionsarbejdet peger på, at faste rammer og forudsigelighed i skoledagen er nøglen til succes for mange børn med særlige behov. Derudover er pauserne nødvendige pusterum for børn med særlige behov, der udtrættes hurtigere og ikke kan holde trit med de øvrige børns tempo uden jævnlige pauser.

Motion med plads til forskelligheder

Handicaprådet er grundlæggende rigtig positiv over for ideen om at få mere bevægelse ind i børnenes hverdag. Det er dog vigtigt, at børn og unge med handicap får mulighed for at deltage i særlig tilrettelagt motion, der matcher deres funktionsevner.

Det kunne overvejes, om ikke elever med visse typer handicap vil have gavn af at modtage deres fysioterapeutiske træning i nogle af disse motionstimer. Det er afgørende, at et tilbud om fysioterapi ikke erstatter al motion, da samværet med kammeraterne i netop motionstimerne er vigtigt for at opretholde og skabe gode sociale relationer mellem børnene.

Fritidshjem og lektiehjælp

Handicaprådet bifalder ideen om, at lektiehjælp skal være tilgængeligt for alle børn. Lektiehjælpen forslås placeret i fritidshjemmene.

Det er ikke alle børn, der går på fritidshjem efter skole, så det er afgørende for Handicaprådet, at der også tilbydes lektiehjælp til disse børn og unge. Endvidere bør man sikre, at fritidshjemmene bliver tilgængelige for alle grupper. Særligt når de får en større rolle med den nye reform.

Derudover er det afgørende at pointere, at den børnegruppe, der har diagnoser såsom autisme og ADHD, har behov for, at lektiehjælpen gives af personale, der er uddannet til at undervise børn med særlige behov. Dette behov må ikke kompromitteres, og det bør kraftigt overvejes, om så ikke lektiehjælpen bør ydes på skolerne. I det mindste bør lektiehjælpen ydes som et samarbejde mellem skole og fritidsordningerne.

Folkeskolereformen og specialskolerne

Endelig savner Handicaprådet en generel beskrivelse af reformens konsekvenser for specialskoler og specialklasserækker i forbindelse med den faglige udmøntning af folkeskolereformen. Man kunne med svare på følgende spørgsmål:

- Hvordan mulighederne er for at søge dispensation for kravet om længere skoledage. Kan specialskolerne forvente reglen at få kompensation herfor? Og tildeles dispensationen for den enkelte elev eller for en hel klasse af gangen?
- Hvilke læringsmål arbejdes der med for de børn, der ikke meningsfyldt kan tage nationale test, afgangsprøver eller lignende. Det er afgørende, at disse elever ikke glemmes i jagten på entydige og simple målbare resultater.
- Hvordan tænkes kravet om øget samarbejde med frivillige at spille ind på specialskolernes hverdag. Skal der involveres frivillig arbejdskraft i børnenes lektielæsningsstilbud? Og hvis det er tilfældet, hvordan sikres det, at de voksne har de rette kompetencer til at varetage børnenes særlige behov?

På vegne af Handicaprådet,

Med venlig hilsen

Janne Sander

Børne- og Ungdomsforvaltningen
Høringsportalen

Dato:
19.12.2013

KKU journalnr.:
2013.60.7

Udtalelse fra bestyrelsen ved Københavns Kommunes Ungdomsskole om faglig udmøntning af folkeskolereformen

Overordnede betragtninger

Med folkeskolereformen skal elevernes niveau løftes betydeligt, og det skal sikres, at alle elever bliver så dygtige som de kan. Ungdomsskolens bestyrelse betragter det som positivt, at ungdomsskolen i så høj grad er tænkt ind som aktiv bidragsyder til at skabe motiverende læring for alle folkeskoleelever på et højt niveau. Det er bestyrelsens holdning, at ungdomsskolen særligt kan bidrage med lærere med mange forskellige fagligheder, en tradition for anvendelsesorienteret undervisning, særlige kompetencer ift. undervisning af udskolingselever og lang tids erfaring med at oprette fleksible tilbud rettet mod specifikke ønsker og behov. Sidstnævnte gælder både tilbud til fagligt svage og fagligt stærke elever, som ungdomsskolen har haft succes med at udfordre på særlige hold for talenter gennem de senere år.

Den åbne skole

Bestyrelsen ser meget positivt på idéen om en mere åben skole og på de muligheder, som den åbne skole giver for et udvidet samarbejde mellem folkeskoler og ungdomsskolen. Ungdomsskolen har en lang tradition for et tæt samarbejde med folkeskoler. Det gælder fx det mangeårige tilbud Radio1Hour, som er et tilbud til folkeskoleklasser om at prøve professionel radioproduktion gennem en uge, og hvor eleverne arbejder med både journalistiske, tekniske og etiske spørgsmål. Et par eksempler fra de senere år er Ungeskolen i Valby, der er et samarbejdsprojekt mellem bl.a. folkeskolerne i Valby og ungdomsskolen om midlertidige skoleforløb for skoletrætte elever på 7.-9. klassetrin, bidrager med ressourcer og undervisere til at støtte udviklingen af profilskolen, og endelig konceptet Værktøjskassen, hvor tosprogede elever på Guldberg Skole på et ungdomsskolehold ugentligt fik gennemgået de begreber, de ville støde på i den kommende uges undervisning i alle deres fag på skolen.

Bestyrelsen er grundlæggende enig i, at beslutninger om udmøntningen af reformen i stor udstrækning bør ligge decentralt - med henblik på at skabe løsninger, der er funderet og brugbare på den enkelte skole. Med tanke på hvor store kulturforandringer, der skal skabes med denne reform, anbefaler ungdomsskolens bestyrelse dog, at Borgerrepræsentationens mål for den åbne skole udbygges med nogle mere konkrete målsætninger (s.2). Det kunne fx være i forhold til, hvor stor en andel af den understøttende undervisning, lektiehjælp og faglig fordybelse samt valgfag der skal organiseres i samarbejde med andre aktører samt konkrete mål for udbyttet af samarbejderne. De fælles målsætninger skal sikre, at gentænkningen af læringen og skolen sker på *alle* skoler og dermed kommer *alle* elever i byen til gode.

Samtidig foreslår bestyrelsen, at supporten fra forvaltningen bliver udbygget med opbyggelse af

egentlige faste fora, hvor skoler og andre aktører mødes om idéudvikling og vidensopbygning om muligheder og behov, eventuelt organiseret i de enkelte områder i BUF.

Rammer for nye valgfag

Bestyrelsen foreslår, at der også på valgfagsområdet udarbejdes nogle overordnede målsætninger fra politisk hold. Det kunne fx være, at eleverne på den enkelte skole skal sikres et bredt og varieret udbud af valgfag, samt at nye fag skal have en høj grad af anvendelsesorientering.

For at udnytte potentialet i at udbyde og udvikle valgfag på tværs af skoler og andre aktører foreslår bestyrelsen endvidere, at udbud af valgfag koordineres og eventuelt udbydes tværgående, fx i BUF-områderne.

Lektiehjælp og faglig fordybelse

Ungdomsskolen har en række erfaringer med lektiehjælp og mulighed for faglig fordybelse for specifikke grupper. Det gælder fx lektiehjælp i form af lørdagsskole for gymnasieelever (udarbejdet i samarbejde med de enkelte gymnasier), lektiehjælp i Mjølnerparken samt hold for fagligt svage og fagligt stærke elever (Masterclass).

Det er ungdomsskolens erfaring, at nogle elever har stort udbytte af at møde fagstof præsenteret i et andet miljø og på en ny måde, og bestyrelsen anbefaler derfor, at ungdomsskolen beskrives som en mulig samarbejdspartner indenfor dette område også.

Nye rammer for ungdomsskolen

Lovændringen forpligter ungdomsskolen til at indgå i samarbejder med folkeskolen om folkeskolens mål for fag og emner og giver samtidig ungdomsskolen mulighed for at undervise i folkeskolens fag og obligatoriske emner samt valgfag. Begge dele rummer i bestyrelsens optik store muligheder. Helt afgørende er det dog, at afsættet gøres klart i de samarbejdsaftaler der indgås: Ungdomsskolens rolle er at *understøtte* folkeskolen i forhold til målet om at skabe motiverende læring for alle elever, med den erfaring og de kompetencer, som ungdomsskolen besidder.

Ungdomsskolens bestyrelse anbefaler, at det bliver en overordnet målsætning i modellerne for samarbejdet, at de konkrete forløb:

- altid udvikles og koordineres så tæt på de enkelte skoler og lærere som muligt

- at der altid udarbejdes aftaler om ressourceforbrug samt aftaler om mål og indhold med henblik på kvalitetssikring

Bestyrelsen foreslår endvidere, at der ved etablering af hvert enkelt forløb skal tages stilling til muligheden for miljøskifte. En stor del af ungdomsskolens undervisning foregår i lånte folkeskolelokaler, men i nogle bydele har ungdomsskolen egne ungemiljøer, ligesom et miljøskifte også kan ske ved at etablere aktiviteter på tværs af skolerne.

I tillæg til den foreslåede ressourcemodel anbefaler bestyrelsen, at der tilknyttes målstyringsværktøjer, der skal sikre, at samarbejdsaftaler indgås og at disse bidrager til reformens primære mål om at styrke den enkelte elevs læring.

Bestyrelsen er bekendt med, at ungdomsskolen er ved at udarbejde et katalog over forskellige former for forløb og aktiviteter, som kan etableres for enkeltskoler eller på tværs af flere skoler. Kataloget vil blive brugt som et dialogværktøj, der skal illustrere overfor skolerne, hvilke former for opgaver ungdomsskolen kan varetage. Ungdomsskolens bestyrelse opfordrer Børne- og ungdomsforvaltningen til at sikre, at kataloget er til rådighed for folkeskolerne i forbindelse med deres planlægning af undervisning og aktiviteter.

Med venlig hilsen

Tue Hækkerup

Formand for bestyrelsen ved Københavns Kommunes Ungdomsskole

BUPL - HØRING – Folkeskolereformen – faglig udmøntning

Børne- og Ungdomsudvalget har tidligere besluttet at ”Reformen skal fungerer fra ”dag eet”. Det indebærer, at reformen skal implementeres med udgangspunkt i de eksisterende strukturelle og fysiske rammer samt medarbejdere, herunder tilgodese de politiske ønsker om at bevare de københavnske fritidshjem”.

Dette princip inddrager såvel institutioner som medarbejdere på fritidshjem og i klubber i København. Det fremsendt forslag til faglig udmøntning afspejler i alt for ringe grad dette og derved overses, efter BUPL Hovedstadens opfattelse, væsentlige muligheder for byens børn og unge. Muligheder for at indtænke, at fritidshjem og klubber stiller sig til rådighed for aktiviteter i den udvidede skoletid og derved kan bidrage til udvikling af andre, autentiske læringsrum. Muligheder for at kombinerer pædagogers arbejde i skolen med deres arbejde med børn og unge i fritidsinstitutionerne - således at der skabes faglige og pædagogiske sammenhænge for børnene og at det kan bidrage til at fastholde kvaliteten i det fritidspædagogiske tilbud.

Vi gør opmærksom på, at Børne- og Ungdomsforvaltningen i samarbejde med LFS, BUPL, Københavns Lærerforeningen og Københavns Skolelederforeningen har udarbejdet et fælles grundlagspapir, hvor rammerne for de pædagogiske medarbejders rolle og opgaveløsning på skolerne er beskrevet. Dette grundlag bør mere konkret indgå i den faglige udmøntning af folkeskolereformen. Vi forventer at forvaltningen, i fremlæggelse af sag om samarbejde mellem skoler, dag- og fritidstilbud primo 2014, folder dette perspektiv væsentlige mere ud. BUPL Hovedstaden ser frem til konkret at blive inddraget i samarbejdet om denne sag. På den baggrund vil vi i nærværende høringssvar alene komme med enkelte konkrete bemærkninger.

Forældresamarbejde

Vi anbefaler, at forældresamarbejdet præciseres i pejlemærkerne som foreslåede og ser en naturlig sammenhæng med de tilsvarende pejlemærker for pædagogiske kvalitet i dagtilbudene. En sammenhæng som bør understøttes i praksis gennem skoler og dagtilbuds ”Stærkt samarbejde”.

Professionelle læringsfællesskaber

Man kan med fordel arbejde med fælles kompetenceudvikling i forhold til udvikling af de professionelle læringsfællesskaber, der skal danne rammen for samarbejdet mellem lærere, pædagoger og andre faggrupper. I den forbindelse vil vi pege på, at man i planlægning heraf skal huske pædagogers medinddragelse, ligesom et ledelsesmæssigt samarbejde med fritidshjem og klubber kunne være gavnligt. BUPL Hovedstaden har i øvrigt peget på, at der bør etableres et formaliseret samarbejde imellem den enkelte skoleleder og de omkringliggende fritidsinstitutionsledere i en såkaldt 1 til 1 ledelsesrelation, hvor lederne af fritidsinstitutionerne lader sig repræsentere af en leder i dette samarbejde.

Den åbne skole

Vi gør opmærksom på at teksten ”med lokale fritids- og klubtilbud” fejlagtigt er undladt i den citerede lovtekst vedr. § 3 stk. 4. Samarbejdet imellem skolen, fritidshjem og klubber er bl.a. hjulmet heri, ligesom dette samarbejder også medregnes til begrebet ”Den åbne skole”. Det er bl.a. i den sammenhæng i øvrigt, at vi bifalder, at kommunen ansøger om dispensation/ bruger udfordringsretten således, at der kan vælges en leder fra et lokalt fritids- eller klubtilbud som repræsentant uden stemmeret i skolebestyrelsen (Bilag 3).

Lektiehjælp og faglig fordybelse på fritidshjemmen/KKFO

BUPL er enige i behovet for fokus på de elever i 0-3. klasser, der ikke går på fritids-hjem/KKFO. Det er en anledning til, at fritidshjem og KKFO'ere arbejder med disse børn som en konkret målgruppe. Det kan derved være afsæt for et bredere opsøgende arbejde, som også kendes fra klubområdet, over for disse børn som nogle gange er i en sårbar situa-tion. Derudover ser vi placeringen af opgaven på fritidshjem/KKFO som en reel mulighed for at få konkrete erfaringer med det samarbejde imellem skolen og de omkringliggende fritidsinstitu-tioner, som vi omtaler i indledningen. Vi mener dog, at det skal beskrives, at dette bygger på et ledelsesmæssigt samarbejde imellem skolelederen og lederne af fritidsinstitutionerne –især med henblik på den foreslåede udvikling af opgaven. Vi opfordrer derudover til, at der afsættes midler til dette udviklingsarbejde, ved siden af de allerede udmeldte driftsmidler til opgaven.

Afslutning

Vi vil benytte lejligheden til at gøre opmærksom på, at Folkeskolereformen igennem endog meget lang tid har givet anledning til usikkerhed og utryghed blandt medarbejderne. Bag-grunden er naturligvis, at de kan se at arbejdsindholdet forandres, samtidig med at deres an-sættelsesgrundlag ændres og i en lang række tilfælde forringes. Derfor vil vi også advarer imod alt for bastante udmeldinger om ansættelsesmæssige konsekvenser ved manglende opfyldelse af (for rigide) måltal og opfodre til, at ihukomme kommunens kodeks for tillid.

Den politiske og lovgivningsmæssige proces har været langstrakt og langt hen af vejen ge-nereret flere spørgsmål end svar. Det kan give anledning til modsætningsforhold. Et eksem-pel herpå er høringsmaterialets fordring om, at inddrage forskningsmæssig viden i udvik-lingsarbejdet på den enkelte skole. Det er et fornuftigt synspunkt. Folkeskolereformen bygger imidlertid på et politisk forlig netop præget af tilsidesættelse af forskningsmæssig viden i en lang række tilfælde. Det er således ikke uden betydning, hvilke rammer Børne- og Ungdomsudvalget lægger. Derfor opfordrer vi udvalget til vedholdende at insisterer på at medarbejdernes medinddragel-se og medbestemmelse bruges som et aktiv i hele processen, lige som det er naturligt at inddrage de faglige organisationer også i det videre arbejde.

Med venlig hilsen

Henriette Brockdorff

Formand for BUPL Hovedstaden